

Raluca Maria Teodorescu
Dana Roxana Hrib

1989

Un an ce nu trebuie uitat
A year that must not be forgotten

Editura Muzeului Național Brukenthal

SIBIU 2019

MUZEUL
NAȚIONAL
BRUKENTHAL

Editor: Prof.univ.dr. Sabin Adrian Luca

Fotografie documentară din colecțiile Muzeului de Istorie *Casa Altemeberger*

Fotografie: Alexandru Olănescu

Concept grafic și adaptare text: Dana Roxana Hrib

Contribuții: Claudia Urduzia (corecturi), Sergiu Mihail Chideșa (colecția modern – contemporan)

Răzvan Malanca și Ramona Muntean (conservare)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TEODORESCU, RALUCA-MARIA

1989 - un an ce nu trebuie uitat / Raluca Maria Teodorescu, Dana Roxana Hrib. - Sibiu : Editura Muzeului Național Brukenthal, 2019

ISBN 978-606-8815-54-1

I. Hrib, Dana Roxana

Cuprins • Contents

Diferite feluri de memorie / Different kinds of memory (Sabin Adrian Luca)	4
Decembrie 1989 / December 1989	9
Ce și cum colectăm? / What and how do we collect?	25
Proiectul / The project	32

Diferite feluri de memorie

Importante și traumatice pentru istoria recentă a României, evenimentele din decembrie 1989 au marcat orașul Sibiu prin viețile umane pierdute, clădirile distruse, o serie de amintiri care încă mai sălășluiesc în unii dintre noi.

Pe lângă o memorie colectivă din ce în ce mai standardizată de maniera redactării manualelor și conținuturilor mediatice, după 30 de ani de la scrierea primelor pagini din istoria post-comunistă, mai putem vorbi și despre o memorie de tip festiv – monumente sau evenimente comemorative.

Cu toate acestea, generațiile viitoare au dreptul de a analiza și interpreta istoria în mod detașat, liber de prejudecăți. Abordarea de acest tip este posibilă doar prin existența unei memorii documentare – altfel spus, existența unei colecții muzeale permanente, constituită de Muzeul de Istorie *Casa Altemberger* din cadrul Muzeului Național Brukenthal, special dedicată perioadei comunismului și evenimentelor din decembrie 1989.

Different kinds of memory

Important and traumatic for Romania's recent history, the events of December 1989 marked the city of Sibiu through the lost human lives, destroyed buildings and a series of memories that still reside in some of us.

In addition to an increasingly standardized collective memory shaped in the manner of textbooks and media content, after 30 years since the writing of the first pages in post-communist history, we can also speak of a festive memory type – monuments or commemorative events.

However, future generations have the right to analyze and interpret history in a detached way, free of preconceptions. Such an approach is possible only through the existence of a documentary memory – in other words, the existence of a permanent museum collection constituted by the *Altemberger House* Museum of History within the Brukenthal National Museum, specially dedicated to the period of communism and the events of December 1989.

În pofida faptului că foarte mulți am fost contemporani acestei perioade istorice, foarte puține obiecte s-au păstrat, până în prezent, în depozitele muzeului.

Majoritatea documentelor și obiectelor de tip carnet PCR, carnet UTC, cravată de pionier, cartelă pentru rația alimentară, etc. au fost aruncate sau distruse ca reacție la un regim opresiv. Celor care încă se mai află în posesia lor sau le descoperă între obiectele vechi de familie, le adresăm invitația de a ni se alătura în constituirea acestui fond documentar, ilustrativ pentru istoria comunitară a Sibiului.

**Prof.univ.dr. Sabin Adrian Luca,
Director General,
Muzeul Național Brukenthal**

Despite the fact that many of us were contemporaries of this historical period, very few objects have been preserved so far in the museum's storages.

Most documents and objects such as PCR card, UTC card, pioneer tie, food ration card and other, were thrown away or destroyed in reaction to an oppressive regime. To those who are still in their possession or discover them among the old family objects, we invite you to join us in the creation of this documentary fund, illustrative for the community history of Sibiu.

**Prof. Sabin Adrian Luca,
Director-General,
Brukenthal National Museum**

DECEMBER

1989

DECEMBRIE

1989 este anul afirmării publice a internetului și a primei propuneri scrise pentru World Wide Web (conexiuni ce aveau să unească Noua Zeelandă cu Japonia și Australia). La Sibiu, în 22.12.1989, cădeau primele victime ale protestului împotriva comunismului.

1989 is the year of the public launching of the Internet and the first written proposal for the World Wide Web (the connections that would link New Zealand with Japan and Australia). In 22.12.1989, in Sibiu fell the first victims of the protest against communism.

Foto / Photo 23.12.1989 :
Hotelul Continental (azi Ibis)
Continental Hotel (now Ibis)

Foto / Photo 22.12.1989 (12:50 – Miliție)
Una din primele victime
One of the first victims

Atunci când lumea se pregătea să intre într-o nouă eră a comunicării, România a fost surprinsă de evenimentele din decembrie 1989 cu foarte puține mijloace de documentare directă: prezența redusă a aparatelor de fotografiat, a mașinilor de scris sau a mijloacelor de înregistrare audio.

În anul 1989, populația nu era educată pentru documentarea prezentului, după decenii de ideologizare și contrafacerea adevărului istoric.

When the world was preparing to enter a new era of communication, Romania was surprised by the events of December 1989 with very few means of direct documentation: the reduced presence of cameras, typewriters or audio recording equipment.

In 1989, the population was not educated for documenting the present, after decades of ideologization and counterfeiting of historical truth.

Foto Piața Mare /
Photo Grand Square
21.12.1989 (12:00):
Manifestanți și armată
Protesters and the army

Foto / Photo
23.12.1989

Istoria oferă perspectivă vieții; ne îngăduie să înțelegem de unde venim, să ne adaptăm circumstanțelor existenței noastre individuale.

History puts life into perspective; it allows us to understand where we are coming from, to adjust to the circumstances of our individual existence.

Foto / Photo
22.12.1989 (11:40)
Piața Unirii
Union Square

Foto stânga /
Photo left
22.12.1989
Casă distrusă de
represiunea armată
House destroyed by
armed repression

Foto dreapta /
Photo right
24.12.1989

O percepere incompletă a trecutului induce un dezechilibru în ontologia prezentului și în programarea viitorului. Nu este prea târziu să întregim baza documentară a istoriei noastre recente.

An incomplete perception of the past induces an imbalance in the ontology of the present and in the programming of the future.

It's not too late to complete the documentary base of our recent history.

Foto / Photo
21.12.1989 (12:00)
Bulevardul Bălcescu
High Street

În cadrul Muzeului de Istorie *Casa Altemberger* este constituită o colecție de obiecte din perioada modern contemporană.

Within the *Altemberger House* Museum of History is a special collection of objects from the modern contemporary period.

Foto / Photo
Colecția Modern Contemporan
Modern Contemporary Collection

Foto / Photo
(Decembrie /
December 1989)
Pancartă
Banner

Fotografiile, manifestele, steagurile și pancartele, obiectele personale relevante pentru evenimentele din decembrie 1989, toate constituie documente istorice!

Photographs, manifestos, flags and banners, personal items relevant to the events of December 1989 are all historical documents!

Foto / Photo
(Decembrie / December 1989)
Manifestație Str. N. Bălcescu
Protest on N. Bălcescu Street

MILITARI
NU UITATI
SINTETI FI AI NOSTRI
NU TRAGETI

Foto / Photo
(Decembrie /
December 1989)
Manifest
Manifesto

Foto / Photo
(Dicembrie /
December 1989)

CE ȘI CUM COLECTĂM?

WHAT AND HOW DO WE COLLECT

ROMINI MAGHIARI GERMANI
 POPORUL ROMIN !
 NU MAI PUTEM RAMINE INI
 AFARA EUROPEI
 NE VAREAT LACRIM PENTRU
 UNCEA MORTII
 ! SA LUPTAM PENTRU UNITATEA
 NOASTRA
 NUMAI UNITI VOM PUTEA
 COMBATE FOAMETEA, MIZERIA ,
 MINCIUNA CORUPTIA
 CEALSIISMUL
 SINDICATUL "UNIREA"

1.

Obiecte relevante pentru perioada comunismului în general și în Sibiu în special: steaguri, piese de uniformă preșcolară și școlară (șoimii patriei, clasele I-IV, pionieri, liceu), piese de uniformă militară, insigne și medalii, carnete UTC și PCR, livrete militare; manifeste și documente ale mișcării de rezistență (jurnale, însemnări, texte programatice), fotografii, cartele pentru rațiile de mâncare, fotografii cu alimentare goale și cozi pentru aprovizionarea cu alimente sau alte bunuri, etc.

Relevant objects for the period of communism in general and in Sibiu in particular: flags, pieces of pre-school and school uniform (șoimii patriei [homeland hawks], grades I-IV, pioneers, high school), military uniform pieces, badges and medals, UTC and PCR brochures, military booklets; manifestos and documents of the resistance movement (journals, notes, programmatic texts), photographs, cards for food rations, photos of empty food stores and queues for food or other supplies, etc.

Foto / Photo
(Ianuarie /
January 1990)
Coadă la biroul
pașapoarte din
Sibiu
Passport office
queue in Sibiu

2.

Obiecte relevante pentru decembrie 1989 în Sibiu:

Fotografii, filmări, înregistrări audio, obiecte semnificative precum pancarte, brasarde, manifeste, steaguri, etc.

Relevant objects for December 1989 in Sibiu:

Photos, videos, audio recordings, significant objects such as banners, bras, posters, flags, etc.

3.

Obiecte relevante pentru 1990 în Sibiu:

Fotografii, filmări, înregistrări audio, documente privind campaniile de ajutoare umanitare, primele pașapoarte, cărți de identitate post comuniste etc.

Relevant objects for 1990 in Sibiu:

Photographs, videos, audio recordings, documents on the humanitarian aid campaigns, first passports, post-communist identity cards, etc.

Foto Piața Mare / Photo Grand Square
(25-31.12.1989)
Convoi de ajutoare umanitare
Convoy of humanitarian aid

Cei care doresc să contribuie la întregirea colecție de istorie contemporană a Muzeului Național Brukenthal, o pot face contactându-ne la:

Those who wish to contribute to a complete collection of contemporary history of Brukenthal National Museum, can do so by contacting us at:

Tel: +40 269 217 691, +40 269 436 558 (L – V, 8:00 – 16:00)
Secretariat / Secretary: ramona.nica@brukenthalmuseum.ro

PROIECTUL / THE PROJECT

Prezentul volum constituie unul dintre obiectivele proiectului „Muzeul viu. 30 de ani de la Revoluția din 1989”, o acțiune cofinanțată de Primăria Municipiului Sibiu ce cuprinde, de asemenea, două expoziții (la sediile muzeului și în spațiul public), o serie de 3 conferințe și o campanie de colecționare a obiectelor produse sau folosite în perioada comunistă.

This volume is one of the objectives of the project "The live museum. 30 years since the 1989 Revolution", an action co-financed by the City Hall of Sibiu which also includes two exhibitions (at the museum's premises and in the public space), a series of 3 conferences and a campaign for the collecting of objects produced or used during the communist period.